

TEB

Yaz 2012 / Sayı 14

O Y U N

Tiyatroyla
ilgili
her şey...

Mitos
Boyut

ISBN 975778522-9 TL

9 789757 785224 KDV Dahil 8 TL

ŞEHRİN ÇOCUKLARIYLA BÜYÜYEN FESTİVAL

Nalân Özübek

Eskişehir Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali, her geçen yıl çitayı daha da yükseltiyor. Bu yıl 7.si gerçekleştirilen festivalde, katılımcı gruplardan, seçilen oyunlardan organizasyonun detaylarına kadar her noktada gözle görülür bir özen, titizlik hâkimdi. Her festivalde olabilecek aksaklıkların, katılımcıların farkına dahi varmadan giderilmesi; hava koşullarının her zaman festival komitesinden yana olmamasının yol açtığı sıkıntıların farklı bir eğlenceli duruma dönüştürülmesi; katılamayan bir grubun (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, 4-9 yaş grubuna yönelik Nedim Buğral'ın yazıp Hatice Tezcan'ın yönettiği *İki Balvul Dolusu*, Lefkoşa Belediye Tiyatrosu oyuncularının Lefkoşa Belediyesi'nde

yaşanan grevle ilgili olarak aldığı tepkisel bir kararla festivale katılmadı) yerine joker gösterilerin devreye girmesi; her şey bu festivalin ne kadar sevgiyle, istekle, yürekle yapıldığının göstergesiydi kuşkusuz.

Festival, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Sazova Parkı'nın yeşilliğine bulanmış çocuk kahkahaları, dev kuklaların bebe yüzleri, rengârenk balonların gökte süzülmesi arasında Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen'in oradaki çocukların babası, amcası, dedesi edasıyla kortejin başını çekmesiyle başladı. Büyükerşen, giyimi, davranışları ve içten, sıcak konuşmasıyla yine çocukların (ve velilerin) kalbini fethetmeyi başardı.

Fotoğraflar: Umut Bazlama

"Tiyatro," diyordu Başkan, "Tiyatro, insana kişilik ve kimlik kazandıran en önemli sanat dallarından biridir. Yeni dünyalar keşfetmenin ve yepyeni insanlarla tanışmanın da yoludur tiyatro". Ardından Festival Genel Koordinatörü Şafak Özen ve Genel Sanat Yönetmeni, Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Basri Albayrak'a kulak verdik: "Sanat, her koşulda kendisini sürdürebilmeyi, var edebilmeyi başaran bir mucizedir... Hayallerimizi özgür bıraktıkça, festivalimiz de çocuklarımızla beraber büyüyor... Biz de, kendi küçük mucizemizi, festivalimizi sizlere armağan ediyoruz... Yürekllerimiz, soluklarımız, düşüncemiz hep göklere havalanabilsin diye..."

Parkın her bir alanında nasıl karşınıza çıktığına şaşırdığınız bir diğer gösteriyse Kara Kedi Sanat'ın *Fiko'nun Kulübesi* başlıklı gezici kukla gösterisinden başka bir şey değildi. Şafak Dağlar ve Adem Dağlar'ın gösterinin her adımını üstlendiği *Kukla Fiko*, izleyenlerin arasında serbestçe gezinerek tamamıyla çocukların tepkileri doğrultusunda onlara hoş anlar yaratan, onlarla iletişim kuran ve sürprizleri hiç bitmeyen bir gösteriydi.

Sazova Parkı'ndaki çocuk cıvıltıları, parkın içindeki Anfi Tiyatro'ya yöneldi sonra, Anatole Sokak Oyuncuları sanatçılarından Eftal Gülbudak onları bekliyordu. Beş bine yakın çocuk, rengârenk okul üniformaları içinde, bitmeyen merak, heyecan ve giderek artan bir neşeyle Eftal Gülbudak'ı izledi; onun o büyüleyici, bütünlüleyici, herkesi kendi sessiz dünyasının içine alarak anlattığı paylaşımcı öykülerini. Şaşıracak, etkilenecek, eğlenerek...

Festivalin resmi açılışıysa Opera Sahnesi'nde Mavi Sanat Tiyatrosu'nun *Cem-i Cümle* oyunu yapıldı. Alper

Deniz'in kaleme aldığı, Gürol Tonbul'un yönettiği bir saatlik bir resitaldi bu izlediğimiz. Evrim Özkaynak, farklı "aorasi"yla, hüznü, buruk sesiyle usta sanatçı Cem İdiz'in piyano tınlarında tiyatro şarkılarında buluşturdu bizi. Yaşam, sahnede akan bir ırmaktı o gece; aşk, istek, özlem ve ayrılık kokan bir ırmak.

Ardından sıkı bir oyun maratonu başladı ve ben bu maratonun sadece 2/3'üne katılabildim. Samed Behrengi'nin kaleminden Ali Eyidoğan'ın rejisiyle izlediğimiz, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda "black light" tekniğinin ilk kez kullanıldığı *Küçük Kara Balık*; tertemiz rejisi, oyuncularının şirinliği ("black light"ta şirin bir ses her şey

değil midir?), salon içi efektleriyle küçük büyük tüm seyircileri her şeyi var eden suyun içine çekip, adalet, eşitlik, cesaret ve özgüven gibi kavramlarda yüzdürdü.

Festival'deki bir diğer ilk, 2-5 yaş miniklerimiz için Polonya'dan Tiyatro Atofri'nin sunduğu *Kağıt Bay Satie*'ydi. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda ilk kez bu yaş kesimi için bir oyun sahneleniyordu ve çok doğru bir seçimdi. Sahnede, dört bir yana dağılmış kâğıtlara saldırmış bebeler, piyano seslerine karışmış iki beyaz "oyun arkadaşı", yine kâğıttan yapılmış şapkalar, gemiler, izleyen yetişkinleri, en azından beni o günlere geri çağırırken, moda deyimle içimdeki çocuğu da ortaya çıkardı: Oyun hayattır. Bunu hatırlattığınız için teşekkürler Beata Bablinska, teşekkürler Monika Kabacinska.

Samuel Beckett'in Godot'yu Beklerken oyunundan esinlenerek 16 yaş üstü için Ezgi Coşkun tarafından tasarımılanan *Bekleyiş*, Gamze Demirer'in de katılımıyla "varlığımızın anlamını, bekleyişimizin nedenini" bir kez daha sorgulamamıza yol açtı. Öyle ya, "Taşıyıp durduğumuz nedir, nedir hiç bitmeyecek olan. / Durmadan, durmadan anlatmak istediğim hayat" ("Yeni Bir Şarkıya" - Ataol Behramoğlu). Yanıtını aramaya belki de bir ömür boyu devam edeceğimiz sorular.

Ve başka türlü bir sihir, İsviçre Kunos Sirk Tiyatrosu, *Kunos Yolda*. Daha önce Bursa ve Ankara Festivalleri'nde izlediğimiz Kunos Sirk Tiyatrosu, Eskişehir'de de sirk sanatlarıyla komedi tiyatrosunu birleştirerek etkileyici bir gösteri sundu. 2 çocuklu bir aileden oluşan topluluk her birinin ortak ve farklı becerileriyle sahnede tüm izleyenleri etkisi altında bırakırken Festival'e Moldova'dan katılan İzvo-

raşul Kukla Tiyatrosu *Prenses Benek*, bir hikâye anlatıcısının kutusundan çıkan Kral, Kraliçe, Prens ve Prenses kuklalarıyla izleyenlerin çok keyifli bir 45 dakika geçirmelerini sağladı. Türkiye'nin ilk çocuk tiyatro salonu olan Cam Müzesi Çocuk Sahnesi'nde izlediğimiz *Prenses Benek*, sıklıkla empatiye çağırان naif bir yapıya sahipti.

Antalya Büyükşehir Belediye Tiyatrosu, Özer Tunca'nın yazıp yönettiği *Üç Kafadar Hırsız Kuklacı Olursa* oyunuyla katıldı Festival'e. Hırsızlık yapmak için bir eve giren ama evde buldukları kukla ve kostümlerle bir oyuna dalan üç kafadarın hikâyesini anlatan oyun, Erdal Gürçan, Mustafa Doğan Ayhan ve Bülent Patoğlu'nun başarılı oyunculuklarıyla sahne üstünde emeğin ve alın terinin güzelliğini anlatıyordu. Adımlarımızın anlamını tartmadan süregeldiğimiz devrim dolu yaşamda hatırlatıcı, uyarıcı bir özellik çizdi *Üç Kafadar Hırsız*.

Festivalde izlediğim son gösteri, İstanbulimpro'nun sahnelediği *Ne Âlâ Temaşa* oldu. Ben ondan hiç bahsetmeyeyim ama siz İstanbul'da bulun izlerini. Her performansı farklı olan bu gösteri sadece izlenir ve ben derim ki izlenmelidir.

Eskişehir Çocuk ve Gençlik Tiyatro Festivali programında yer almayan bir başka gösteri daha izledim. *Uçurumun Kenarından Kadın Oyunları*. Bunu söylemeden geçemezdim, Mor Kalpler, Kaderi Yaşamak alt başlığıyla sunulan gösteri iz bırakacak türdendi. Luciano Iogna'nın yönettiği Çiğdem Altuğ ve Ecren Can Serim'in yönetmen yardımcılığını üstlendiği bir forum tiyatrosu formatındaki gösteri, belki izlerken canınızı sıkabilir ama zaten ezilen, adeta yok edilen canlar üzerine üretilmiştir. Gönül ister ki oyun, diğer illerimizde de sergilenebilsin.

